

Beslissing

(B)2500

22 december 2022

Beslissing over de aanvraag tot goedkeuring van het gemeenschappelijke voorstel van de NV ELIA TRANSMISSION BELGIUM en de transmissiesysteembeheerders van de Synchrone zone Continentaal Europa voor de minimumactiveringstermijn die moet worden gewaarborgd door FCR-leveranciers overeenkomstig artikel 156.10

Genomen met toepassing van artikelen 6.3, (d), (v) en 7.1 van Verordening (EU) 2017/1485 van de Commissie van 2 augustus 2017 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. WETTELIJK KADER.....	4
2. ANTECEDENTEN.....	6
3. ANALYSE VAN HET VOORSTEL	7
3.1. Doel van het voorstel	7
3.2. Conformiteit met de algemene beginselen van de SOGL	7
4. BESLISSING.....	8
BIJLAGE 1	9
BIJLAGE 2	10
BIJLAGE 3	11
BIJLAGE 4	12

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (hierna: “CREG”) onderzoekt hierna de aanvraag tot goedkeuring van het gemeenschappelijke voorstel van de NV ELIA TRANSMISSION BELGIUM (hierna: “Elia”) en de transmissiesysteembeheerders van de synchrone zone Continentaal Europa (hierna: “CE-TSB’s”) voor de minimumactiveringstermijn die moet worden gewaarborgd door FCR-leveranciers overeenkomstig artikel 156.10 (hierna: “het gemeenschappelijk TminLER voorstel”).

Het gemeenschappelijk TminLER voorstel is met toepassing van artikel 6.3 (d) (v), van de Verordening (EU) 2017/1485 van de Commissie van 2 augustus 2017 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen (hierna: “SOGL”) binnen ENTSO-E tot stand gekomen.

De CREG ontving het gemeenschappelijk TminLER voorstel van Elia per brief, in het Engels, op 8 oktober 2021. Aan de brief waren volgende bijlagen gevoegd:

- het gemeenschappelijk TminLER voorstel, in het Engels (Bijlage 1 van huidige beslissing);
- Een niet-vertrouwelijke versie van het raadplegingsverslag, in het Engels (Bijlage 2 van huidige beslissing).

Met toepassing van artikel 7.1, van de SOGL bereikten de regulatoren van de synchrone zone Continentaal Europa (hierna: “CE-regulatoren”) op 2 december 2022 een overeenstemming om aan de CE-TSBs een wijzigingsverzoek te richten teneinde een gewijzigd gemeenschappelijk TminLER voorstel in te dienen bij de CE-regulatoren voor goedkeuring (Bijlage 3, van huidige beslissing).

Per mail van 15 december 2022 ontving de CREG van Elia een Franstalige versie van het initiële gemeenschappelijk TminLER voorstel (Bijlage 1 van huidige beslissing).

Deze beslissing is opgesplitst in vier delen. Het eerste deel is gewijd aan het wettelijke kader. In het tweede deel worden de antecedenten toegelicht. In het derde deel ontleedt de CREG het gemeenschappelijk TminLER voorstel en het vierde deel, ten slotte, bevat de eigenlijke beslissing.

De onderhavige beslissing werd door het Directiecomité van de CREG goedgekeurd tijdens zijn vergadering op 22 december 2022.

1. WETTELIJK KADER

1. De doelstellingen van de SOGL worden in artikel 4 vastgelegd:

“Met deze verordening worden de volgende doelstellingen nagestreefd:

a) vaststellen van gemeenschappelijke eisen en beginselen ten aanzien van de operationele veiligheid;

b) vaststellen van gemeenschappelijke beginselen inzake de planning van geïnterconnecteerde systemen;

c) vaststellen van gemeenschappelijke belasting-frequentieregelprocessen en -structuren;

d) voorzien in de voorwaarden voor het handhaven van de operationele veiligheid in de gehele Unie;

e) voorzien in de voorwaarden voor het handhaven van een zeker frequentiekwaliteitsniveau in alle synchrone zones van de Unie;

f) bevorderen van de coördinatie tussen systeembeheer en operationele planning;

g) waarborgen en versterken van de transparantie en betrouwbaarheid van informatie over het beheer van transmissiesystemen;

h) bijdragen tot de efficiënte exploitatie en ontwikkeling van het elektriciteits-transmissiesysteem en de elektriciteitssector in de Unie.”

2. Artikel 6.3, d), v) van de SOGL verplicht alle CE-TSB's tot het indienen van een gemeenschappelijk voorstel tot vaststelling van voorwaarden en waarden vervat in de operationele overeenkomsten van synchrone zones, overeenkomstig artikel 118 met betrekking tot:

“v) voor de synchrone zones CE en noordelijk Europa, de minimumactiveringstermijn die moet worden gewaarborgd door FCR-leveranciers overeenkomstig artikel 156, lid 10;”

3. Artikel 156.10, van de SOGL bepaalt dat:

“Voor de synchrone zones CE en noordelijk Europa ontwikkelen alle TSB's een voorstel inzake de minimumactiveringsperiode die FCR-leveranciers moeten waarborgen. De vastgestelde periode is niet langer dan 30 minuten en niet korter dan 15 minuten. In het voorstel worden de resultaten van de overeenkomstig lid 11 uitgevoerde kosten-batenanalyse volledig in aanmerking genomen.”

4. Overeenkomstig artikel 6.3, van de SOGL wordt het gemeenschappelijk TminLER voorstel ter goedkeuring voorgelegd aan de CE-regulatoren.

5. Volgend op artikel 6.6, van de SOGL moeten alle voorstellen en methodologieën een tijdschema voor de tenuitvoerlegging en een beschrijving van hun verwacht effect op de doelstellingen van de SOGL omvatten:

“6. Het voorstel voor de voorwaarden of methodologieën omvat een voorgesteld tijdschema voor de tenuitvoerlegging ervan en een beschrijving van het verwachte effect ervan op de doelstellingen van deze verordening.”.

6. Artikel 6.7, van de SOGL bepaalt dat de betrokken regulerende instanties, in dit geval de CE-regulatoren binnen een termijn van zes maanden na ontvangst van de voorwaarden of methodologieën een besluit nemen.

“7. Wanneer de vaststelling van de voorwaarden of methodologieën een besluit van meer dan één reguleringsinstantie vergt, raadplegen de bevoegde reguleringsinstanties elkaar en werken zij in nauw overleg samen met het oog op het bereiken van overeenstemming. .... De reguleringsinstanties nemen besluiten betreffende de ingediende voorwaarden of methodologieën overeenkomstig de leden 2 en 3 binnen een termijn van zes maanden na de ontvangst van de voorwaarden of methodologieën door de reguleringsinstantie of, indien van toepassing, door de laatste betrokken reguleringsinstantie.

7. Overeenkomstig artikel 7.1, van de SOGL kunnen de CE-regulatoren wanneer zij hierover een overeenstemming bereiken een wijzigingsverzoek richten tot de CE-TSBs teneinde de ingediende voorwaarden te kunnen goedkeuren. De CE-TSBs dienen het gewijzigd voorstel in bij hun respectievelijke regulator binnen de twee maanden. De CE-regulatoren hebben twee maanden de tijd om een beslissing te nemen over het gewijzigd voorstel.

“Wanneer het Agentschap of alle bevoegde regulerende instanties gezamenlijk een wijzigingsverzoek indienen teneinde de respectievelijk overeenkomstig artikel 6, leden 2 en 3, ingediende voorwaarden of methodologieën te kunnen goedkeuren, dienen de desbetreffende TSB's ter goedkeuring een voorstel voor gewijzigde voorwaarden of methodologieën in binnen twee maanden na ontvangst van het wijzigingsverzoek van het Agentschap of de regulerende instanties. Het Agentschap en de bevoegde regulerende instanties nemen een besluit over de gewijzigde voorwaarden of methodologieën binnen twee maanden na de indiening ervan.”

2. ANTECEDENTEN

8. Op 26 november 2018 ontving de CREG een aanvraag tot goedkeuring van het gemeenschappelijke voorstel van Elia en alle CE-TSB's voor methodologieën, voorwaarden en waarden vervat in de operationele overeenkomsten van synchrone zones met betrekking tot de uit te voeren kosten-batenanalyse, teneinde de tijdsperiode te beoordelen waarin FCR-leverende eenheden of groepen met beperkte energiereservoirs beschikbaar moeten blijven tijdens de alarmtoestand. Dit gemeenschappelijk voorstel werd door Elia bij de CREG ingediend ter uitvoering van artikel 156(11) van de SOGL. Bij beslissing(B)1929 van 17 april 2019 heeft de CREG dit voorstel goedgekeurd.

9. Op 8 oktober 2021 ontving de CREG van Elia per brief, in het Engels, een gemeenschappelijk voorstel TminLER. Dit gemeenschappelijk TminLER voorstel bevat het resultaat van de uitvoering van de in paragraaf 8 van deze beslissing bedoelde kosten-batenanalyse en wordt door Elia bij de CREG ter goedkeuring ingediend krachtens artikel 156(10) van de SOGL. Het TminLER voorstel legt als gevolg de minimumactiveringsperiode die FCR-leveranciers moeten waarborgen tijdens de alarmtoestand, vast.

Op 15 december 2022 ontving de CREG van Elia de Franstalige versie van het TminLER voorstel.

10. Voorafgaand aan het indienen van het gemeenschappelijk TminLER voorstel moeten de CE-TSBs, conform artikel 11.1, van de SOGL, alle belanghebbenden raadplegen, met inbegrip van de relevante autoriteiten gedurende ten minste één maand. ENTSO-E heeft, in opdracht van alle CE-TSB's, een publieke raadpleging georganiseerd van 3 augustus 2021 tot en met 12 september 2021. De opmerkingen die tijdens deze raadpleging werden geformuleerd, zijn opgenomen in het raadplegingsverslag (bijlage 2 van deze beslissing).

11. De datum waarop de laatste betrokken regelgevende instantie van de CE-regulators het gemeenschappelijk TminLER voorstel heeft ontvangen, is 3 december 2021. Dit betekent dat de CE-regulators uiterlijk op 3 juni 2022 een besluit moeten nemen over het gemeenschappelijk TminLER voorstel.

12. Het gemeenschappelijk TminLER voorstel werd door de CE-regulators besproken in een daartoe speciaal opgerichte werkgroep.

De CE-regulators kwamen overeen dat de impact van alternatieve oplossingen of mitigerende maatregelen om langdurige frequentie-afwijkingen te verminderen, in plaats van de langdurige frequentie-afwijkingen via het gemeenschappelijk TminLER voorstel op te lossen, beter bestudeerd moet worden door de CE-TSB's. Als gevolg daarvan verzochten de CE-regulators op 17 mei 2022 ACER om een uitstel te verlenen van zes maanden alvorens een beslissing te nemen, en dit op basis van artikel 6(10) van Verordening 2019/942 van het Europese Parlement en de Raad van 5 juni 2019 (bijlage 3 van deze beslissing). ACER heeft dit uitstel op 18 juli 2022 verleend via besluit No 08/2022¹. Als gevolg dienden de CE-regulators een overeenstemming te bereiken tegen 3 december 2022.

13. Op 2 december 2022 heeft de werkgroep van de CE-regulators unaniem beslist om een wijzigingsverzoek te formuleren conform artikel 7.1 van de SOGL (bijlage 4 van deze beslissing). Het wijzigingsverzoek vraagt CE-TSB's om rekening te houden met het resultaat van een passende beoordeling van de FCR- en RR-dimensioneringscriteria en prestaties in alle LFC blokken van de synchrone zone en de correlatie met de lopende herziening van de FCR dimensioneringscriteria met

---

¹ <https://acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Individual%20Decisions/ACER%20Decision%2008-2022%20on%20NRA%20extension%20request%20to%20decide%20on%20minimum%20activation%20period%20to%20be%20ensured%20by%20FCR%20providers.pdf>

de probabilistische beoordeling, bij de vaststelling van de minimumactiveringsperiode die FCR-leveranciers moeten waarborgen in een gewijzigd gemeenschappelijk TminLER voorstel.

3. ANALYSE VAN HET VOORSTEL

3.1. DOEL VAN HET VOORSTEL

14. Voor de synchrone zones CE zorgt elke FCR-leverancier ervoor dat de FCR van zijn FCR-leverende eenheden of groepen met beperkte energiereservoirs, continu beschikbaar is tijdens de normale toestand. Voor de synchrone zones CE waarborgt elke FCR-leverancier vanaf de activering van de alarmtoestand en gedurende de alarmtoestand dat zijn FCR-leverende eenheden of groepen met beperkte energiereservoirs in staat zijn FCR permanent volledig te activeren voor een tijdsbestek dat door middel van het gemeenschappelijk TminLER voorstel wordt gedefinieerd. Wanneer geen periode is bepaald, zorgt elke FCR-leverancier ervoor dat zijn FCR-leverende eenheden of groepen met beperkte energiereservoirs volledig in staat zijn om gedurende ten minste 15 minuten, of in geval van frequentieafwijkingen die kleiner zijn dan een frequentieafwijking die volledige FCR-activering vereist, gedurende een gelijkwaardige tijd, of gedurende een door elke TSB vastgestelde tijd, die niet langer dan 30 minuten of korter dan 15 minuten is, continu FCR te activeren.

15. Het gemeenschappelijk TminLER voorstel dient het doel om, voor de synchrone zone CE, de minimumactiveringsperiode die FCR-leveranciers moeten waarborgen krachtens paragraaf 14, vast te leggen. De vastgestelde periode is niet langer dan 30 minuten en niet korter dan 15 minuten.

3.2. CONFORMITEIT MET DE ALGEMENE BEGINSELEN VAN DE SOGL

16. De CREG verwijst hiervoor naar deel III van het wijzigingsverzoek zoals opgesteld door de CE-regulatoren (bijlage 4 van deze beslissing).

4. BESLISSING

Met toepassing van de artikelen 6.3, d) v) en 7.1 van Verordening (EU) 2017/1485 van de Commissie van 2 augustus 2017 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteits-transmissiesystemen, keurt de CREG het door de regulatoren van de synchrone zone Continentaal Europa geformuleerde wijzigingsverzoek, goed. Anderzijds beslist de CREG dat de NV Elia Transmission Belgium een gewijzigd gemeenschappelijk TminLER voorstel dient in te dienen bij de CREG dat rekening houdt met de opmerkingen geformuleerd door de CE-regulatoren in hun wijzigingsverzoek van 2 december 2022.

///

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Andreas TIREZ
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het directiecomité

BIJLAGE 1

Gemeenschappelijke voorstel van de NV ELIA TRANSMISSION BELGIUM en de transmissiesysteembeheerders van de Synchrone zone Continentaal Europa voor de minimumactiveringstermijn die moet worden gewaarborgd door FCR-leveranciers overeenkomstig artikel 156.10

Engelstalige versie – 7 oktober 2021

Franstalige versie – 15 december 2022

BIJLAGE 2

Raadplegingsverslag

Engelstalige versie – 20 september 2021

BIJLAGE 3

Brief van CE regulatoren aan ACER met vraag tot uitstel alvorens een beslissing te nemen

Engelstalige versie – 17 mei 2022

BIJLAGE 4

Wijzigingsverzoek van CE regulatoren

Engelstalige versie – 2 december 2022